

Matematika Mérnököknek 1.

Baran Ágnes

Gyakorlat

Vektorok, mátrixok, lineáris egyenletrendszerek

Feladat

1. Legyen

$$\mathbf{a} = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{b} = \begin{pmatrix} 4 \\ -3 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{c} = \begin{pmatrix} -5 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{d} = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 7 \end{pmatrix},$$

$$\mathbf{u} = \begin{pmatrix} -1 + i \\ 2i \end{pmatrix}, \quad \mathbf{v} = \begin{pmatrix} \sqrt{2} + i \\ i^2 - 3i \end{pmatrix}, \quad \mathbf{w} = \begin{pmatrix} i - 1 \\ i - 2 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{z} = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \\ 7 \end{pmatrix}.$$

Számítsa ki az alábbi kifejezések értékét!

$$\mathbf{a} + \mathbf{b}, \quad -5\mathbf{c}, \quad 12\mathbf{a} + 4\mathbf{b}, \quad 3\mathbf{c} + \mathbf{d}, \quad \|\mathbf{b}\|, \quad \|\mathbf{c} + \mathbf{d}\|, \quad \mathbf{u} - i\mathbf{v},$$

$$(3 + 2i)\mathbf{w} - i\mathbf{z}, \quad \mathbf{v} - 3i\mathbf{u}, \quad \|\mathbf{w}\|, \quad \|\mathbf{z}\|, \quad \|i\mathbf{z} + \mathbf{w}\|.$$

Feladatok

2. *Határozza meg az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ vektorok által bezárt szöget!*

(a) $\mathbf{a}^T = (2, 1)$, $\mathbf{b}^T = (1, 3)$

(b) $\mathbf{a}^T = (3, \sqrt{3})$, $\mathbf{b}^T = (2, 0)$

(c) $\mathbf{a}^T = (1, 3, 1)$, $\mathbf{b}^T = (-4, -2, 0)$

(d) $\mathbf{a}^T = (-2, 3, 4)$, $\mathbf{b}^T = (-6, -4, 2)$

Feladatok

2. *Határozza meg az $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ vektorok által bezárt szöget!*

(a) $\mathbf{a}^T = (2, 1)$, $\mathbf{b}^T = (1, 3)$

(b) $\mathbf{a}^T = (3, \sqrt{3})$, $\mathbf{b}^T = (2, 0)$

(c) $\mathbf{a}^T = (1, 3, 1)$, $\mathbf{b}^T = (-4, -2, 0)$

(d) $\mathbf{a}^T = (-2, 3, 4)$, $\mathbf{b}^T = (-6, -4, 2)$

3. *Adja meg úgy λ -t, hogy az $\mathbf{a}$ vektor merőleges legyen $\mathbf{b}$ -re!*

(a) $\mathbf{a}^T = (1, 1)$, $\mathbf{b}^T = (-2, \lambda)$

(b) $\mathbf{a}^T = (4, 2, 1)$, $\mathbf{b}^T = (-4, -2, \lambda)$

(c) $\mathbf{a}^T = (1, 2, 1, 1)$, $\mathbf{b}^T = (-4, -2, 2, \lambda)$

(d) $\mathbf{a}^T = (1, \lambda, \lambda)$, $\mathbf{b}^T = (-3, -2, \lambda)$

Feladatok

4. *Mutassa meg, hogy az $(1, 2)$, $(-3, 2)$ vektorok lineárisan függetlenek $\mathbb{R}^2$ -ben!*

Feladatok

4. Mutassa meg, hogy az $(1, 2)$, $(-3, 2)$ vektorok lineárisan függetlenek $\mathbb{R}^2$ -ben!

5. Állapítsa meg, hogy lineárisan függetlenek-e $\mathbb{R}^3$ -ban az alábbi vektorrendszerek!

(a) $v_1 = (1, 0, 1)$, $v_2 = (1, 1, 1)$,

(b) $v_1 = (1, 0, 0)$, $v_2 = (0, 1, 0)$, $v_3 = (1, 1, 1)$,

(c) $v_1 = (1, 2, 2)$, $v_2 = (-1, -1, 3)$, $v_3 = (2, 3, 0)$,

(d) $v_1 = (1, 1, 2)$, $v_2 = (2, 3, -1)$, $v_3 = (-1, 2, -17)$,

(e) $v_1 = (1, 1, 2)$, $v_2 = (-2, -2, -4)$,

(f) $v_1 = (-1, 2, 1)$, $v_2 = (2, -3, 1)$, $v_3 = (1, 1, 2)$

Feladatok

6. *Határozza meg a*

(a) $(1, 0), (0, 1),$

(d) $(3, 2),$

(b) $(-2, 0), (0, 1),$

(e) $(1, 2), (3, 1),$

(c) $(1, -2), (2, -4),$

(f) $(1, 0), (2, -4), (0, 2).$

vektorok által generált alteret $\mathbb{R}^2$ -ben!

Feladatok

6. *Határozza meg a*

(a) $(1, 0), (0, 1),$

(d) $(3, 2),$

(b) $(-2, 0), (0, 1),$

(e) $(1, 2), (3, 1),$

(c) $(1, -2), (2, -4),$

(f) $(1, 0), (2, -4), (0, 2).$

vektorok által generált alteret $\mathbb{R}^2$ -ben!

7. *Határozza meg a*

(a) $(1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1),$

(d) $(0, 0, 1),$

(b) $(1, 0, 0), (0, 1, 0),$

(e) $(1, 1, 1), (0, 0, 1), (0, 1, 0),$

(c) $(1, 1, 0), (0, 1, 0),$

(f) $(1, 0, 0), (2, 2, 0), (0, -1, 0).$

vektorok által generált alteret $\mathbb{R}^3$ -ban!

Feladat

8. Legyen

$$\mathbf{a} = \begin{pmatrix} -2 \\ 3 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{b} = \begin{pmatrix} 4 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{u} = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix},$$

$$\mathbf{v} = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{d} = \begin{pmatrix} \pi \\ i-1 \\ 3-2i \end{pmatrix}, \quad \mathbf{w} = \begin{pmatrix} 1+i \\ -1-i \\ \lambda \end{pmatrix},$$

és

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 5 & -1 \\ 2 & -6 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & -1 \end{pmatrix},$$

Számítsa ki $B\mathbf{a}$, $B\mathbf{b}$, $A\mathbf{x}$, $\mathbf{x}^T B$, $\mathbf{v}^T \mathbf{d}$, $C\mathbf{w}$, $\mathbf{w}^T C \mathbf{d} \mathbf{a}^T$, $\mathbf{b}^T B$, $\mathbf{a}^T \mathbf{b}$, $\mathbf{a} \mathbf{b}^T$, $\mathbf{w}^T \mathbf{w}$, $\mathbf{w} \mathbf{w}^T$ értékét!

Feladat

9. Tekintsük a következő valós mátrixokat:

$$A = \begin{pmatrix} -1 & 3 \\ 2 & -4 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 4 & 2 \\ -2 & -3 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 2 & -3 \\ -3 & -5 \end{pmatrix},$$

$$E = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad F = \begin{pmatrix} 4 & 2 & 1 \\ -2 & -3 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad G = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 5 \\ -1 & -1 & 0 \\ -2 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

Számítsa ki a következő kifejezések értékét!

$$A + B, \quad -3B, \quad 2A + 3C, \quad A^T, \quad B^T, \quad C^T, \quad (A + B)^T, \quad (3B)^T, \\ AB, \quad BA, \quad AE, \quad EA, \quad AC, \quad A(B + C), \quad C(2A - B), \quad A^T A, \\ FG, \quad 2F - 3G, \quad F^T - G, \quad G + 2F^T, \quad G^2 - 2FG + F^2, \quad (G - F)^2$$

Feladat

10. Számítsa ki az alábbi mátrixok determinánsát és az inverzüket, amennyiben léteznek!

$$\begin{pmatrix} -1 & 3 \\ 2 & -4 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 5 & -2 \\ 2 & 8 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -4 & 1 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} -2 & 1 \\ -2 & 1 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 3 & 3 \\ 5 & 5 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -2 & 4 \\ -1 & 4 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 6 & 4 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} -3 & 1 \\ 5 & 2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & -3 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -1 & 7 \\ 2 & 5 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 2 & 5 \\ -1 & 7 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 1 & -5 \\ -3 & 10 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix}$$

Feladat

11. Számítsa ki az alábbi mátrixok determinánsát!

$$\begin{pmatrix} 4 & 2 & 1 \\ -2 & -3 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 7 & 2 & 1 \\ 0 & 3 & -1 \\ -3 & 4 & -2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -2 & 3 & 19 \\ 8 & -11 & -34 \\ -5 & 7 & 21 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 1 \\ 3 & 0 & 1 & -1 \\ 2 & -2 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -2 & 0 & 0 & -1 \\ 1 & 0 & 5 & -1 \\ 1 & -2 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Feladatok

12. Oldja meg az alábbi lineáris egyenletrendszereket!

(a)

$$x_1 - 2x_2 = 6$$

$$3x_1 - x_2 = 13$$

(c)

$$-x_1 - 5x_2 = 7$$

$$4x_1 - 3x_2 = -5$$

(e)

$$2x_1 - x_2 = -4$$

$$6x_1 - 3x_2 = 9$$

(b)

$$2x_1 - 3x_2 = 1$$

$$4x_1 - x_2 = 7$$

(d)

$$-3x_1 + 2x_2 = -4$$

$$6x_1 - 4x_2 = 8$$

(f)

$$-2x_1 - 5x_2 = 3$$

$$x_1 - 3x_2 = 4$$

13. Írja fel az előző feladatban adott lineáris egyenletrendszereket $Ax = b$ alakban!

Példa

Oldjuk meg az alábbi lineáris egyenletrendszert!

$$-2x_1 - x_2 + 4x_3 = 3$$

$$2x_1 + 3x_2 - x_3 = 1$$

$$-4x_1 - 10x_2 - 5x_3 = -12$$

Példa

Oldjuk meg az alábbi lineáris egyenletrendszert!

$$-2x_1 - x_2 + 4x_3 = 3$$

$$2x_1 + 3x_2 - x_3 = 1$$

$$-4x_1 - 10x_2 - 5x_3 = -12$$

Megoldás. Felírható $Ax = b$ alakban, ahol

$$A = \begin{pmatrix} -2 & -1 & 4 \\ 2 & 3 & -1 \\ -4 & -10 & -5 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ -12 \end{pmatrix}$$

Gauss-elimináció:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} -2 & -1 & 4 & 3 \\ 2 & 3 & -1 & 1 \\ -4 & -10 & -5 & -12 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{\text{II.}+I. \\ \text{III.}-2*I.}} \left(\begin{array}{ccc|c} -2 & -1 & 4 & 3 \\ 0 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -8 & -13 & -18 \end{array} \right)$$

Gauss-elimináció:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} -2 & -1 & 4 & 3 \\ 2 & 3 & -1 & 1 \\ -4 & -10 & -5 & -12 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{\text{II.}+I. \\ \text{III.}-2*I.}} \left(\begin{array}{ccc|c} -2 & -1 & 4 & 3 \\ 0 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -8 & -13 & -18 \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{\text{III.}+4*II.} \left(\begin{array}{ccc|c} -2 & -1 & 4 & 3 \\ 0 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & -2 \end{array} \right)$$

Gauss-elimináció:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} -2 & -1 & 4 & 3 \\ 2 & 3 & -1 & 1 \\ -4 & -10 & -5 & -12 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{\text{II.}+I. \\ \text{III.}-2*I.}} \left(\begin{array}{ccc|c} -2 & -1 & 4 & 3 \\ 0 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -8 & -13 & -18 \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{\text{III.}+4*II.} \left(\begin{array}{ccc|c} -2 & -1 & 4 & 3 \\ 0 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & -2 \end{array} \right)$$

A visszahelyettesítés:

$$\begin{aligned} -x_3 &= -2 & \rightarrow & x_3 = 2 \\ 2x_2 + 3x_3 &= 4 & \rightarrow & x_2 = -1 \\ -2x_1 - x_2 + 4x_3 &= 3 & \rightarrow & x_1 = 3 \end{aligned}$$

Megj.: Azt is látjuk, hogy $\det(A) = (-2) \cdot 2 \cdot (-1) = 4$

Feladat

13. Oldja meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert és számolja ki $\det(A)$ -t, ha

(a)

$$A = \begin{pmatrix} 8 & -6 & -7 & 5 \\ 2 & -1 & -2 & 1 \\ 6 & 1 & -9 & 2 \\ -2 & -5 & 4 & 0 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -28 \\ -7 \\ -23 \\ 8 \end{pmatrix}$$

(b)

$$A = \begin{pmatrix} -12 & 10 & -1 & 9 \\ 3 & -2 & 1 & -2 \\ -9 & 2 & -12 & -2 \\ 0 & 4 & 5 & -1 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 15 \\ -4 \\ 29 \\ 5 \end{pmatrix}$$

(c)

$$A = \begin{pmatrix} 2 & -8 & -3 \\ -3 & 11 & 10 \\ -1 & 3 & 4 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -21 \\ 47 \\ 17 \end{pmatrix}$$

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 1 \\ -1 & -2 & 1 \\ -1 & 2 & -1 \\ 1 & 6 & -3 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -9 \\ 1 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}$$

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 1 \\ -1 & -2 & 1 \\ -1 & 2 & -1 \\ 1 & 6 & -3 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -9 \\ 1 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}$$

Megoldás.

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 0 & 1 & -9 \\ -1 & -2 & 1 & 1 \\ -1 & 2 & -1 & 4 \\ 1 & 6 & -3 & 4 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{I.} \leftrightarrow \text{II.}} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & -2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 & -9 \\ -1 & 2 & -1 & 4 \\ 1 & 6 & -3 & 4 \end{array} \right)$$

$$\begin{array}{c}
 \text{II.} + 2 \cdot \text{I.} \\
 \text{III.} - \text{I.} \\
 \text{IV.} + \text{I.} \\
 \longrightarrow
 \end{array}
 \left(\begin{array}{ccc|c}
 -1 & -2 & 1 & 1 \\
 2 & 0 & 1 & -9 \\
 -1 & 2 & -1 & 4 \\
 1 & 6 & -3 & 4
 \end{array} \right)
 \longrightarrow
 \left(\begin{array}{ccc|c}
 -1 & -2 & 1 & 1 \\
 0 & -4 & 3 & -7 \\
 0 & 4 & -2 & 3 \\
 0 & 4 & -2 & 5
 \end{array} \right)$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} -1 & -2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 & -9 \\ -1 & 2 & -1 & 4 \\ 1 & 6 & -3 & 4 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{\text{II.}+2*\text{I.} \\ \text{III.}-\text{I.} \\ \text{IV.}+\text{I.}}} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & -2 & 1 & 1 \\ 0 & -4 & 3 & -7 \\ 0 & 4 & -2 & 3 \\ 0 & 4 & -2 & 5 \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{III.}+\text{II.} \\ \text{IV.}+\text{II.}}} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & -2 & 1 & 1 \\ 0 & -4 & 3 & -7 \\ 0 & 0 & 1 & -4 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right)$$

$$\begin{pmatrix} -1 & -2 & 1 & | & 1 \\ 2 & 0 & 1 & | & -9 \\ -1 & 2 & -1 & | & 4 \\ 1 & 6 & -3 & | & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{\text{II.}+2*\text{I.} \\ \text{III.}-\text{I.} \\ \text{IV.}+\text{I.}}} \begin{pmatrix} -1 & -2 & 1 & | & 1 \\ 0 & -4 & 3 & | & -7 \\ 0 & 4 & -2 & | & 3 \\ 0 & 4 & -2 & | & 5 \end{pmatrix}$$

$$\begin{matrix} \text{III.}+\text{II.} \\ \text{IV.}+\text{II.} \\ \longrightarrow \end{matrix} \begin{pmatrix} -1 & -2 & 1 & | & 1 \\ 0 & -4 & 3 & | & -7 \\ 0 & 0 & 1 & | & -4 \\ 0 & 0 & 1 & | & -2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{IV.}-\text{III.}} \begin{pmatrix} -1 & -2 & 1 & | & 1 \\ 0 & -4 & 3 & | & -7 \\ 0 & 0 & 1 & | & -4 \\ 0 & 0 & 0 & | & 2 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} -1 & -2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 & -9 \\ -1 & 2 & -1 & 4 \\ 1 & 6 & -3 & 4 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{\text{II.}+2*\text{I.} \\ \text{III.}-\text{I.} \\ \text{IV.}+\text{I.}}} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & -2 & 1 & 1 \\ 0 & -4 & 3 & -7 \\ 0 & 4 & -2 & 3 \\ 0 & 4 & -2 & 5 \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{III.}+\text{II.} \\ \text{IV.}+\text{II.}}} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & -2 & 1 & 1 \\ 0 & -4 & 3 & -7 \\ 0 & 0 & 1 & -4 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{IV.}-\text{III.}} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & -2 & 1 & 1 \\ 0 & -4 & 3 & -7 \\ 0 & 0 & 1 & -4 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{array} \right)$$

Az egyenletrendszer nem megoldható, mivel a kibővített mátrix rangja nagyobb, mint az alaplátrix rangja.

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

$$A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & 4 \\ -6 & 1 & -8 & -13 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 1 \\ -9 \end{pmatrix}$$

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

$$A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & 4 \\ -6 & 1 & -8 & -13 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 1 \\ -9 \end{pmatrix}$$

Megoldás.

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 2 & -1 & 3 & 4 & 1 \\ -6 & 1 & -8 & -13 & -9 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{II.}+3\text{*I.}} \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & -1 & 3 & 4 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & -1 & -6 \end{array} \right)$$

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

$$A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 3 & 4 \\ -6 & 1 & -8 & -13 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 1 \\ -9 \end{pmatrix}$$

Megoldás.

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 2 & -1 & 3 & 4 & 1 \\ -6 & 1 & -8 & -13 & -9 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{II.}+3\text{I.}} \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & -1 & 3 & 4 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & -1 & -6 \end{array} \right)$$

A 2. egyenlet azt jelenti, hogy 3 ismeretlenre csak 1 korlátozó feltételünk van, így bevezetünk 2 szabad paramétert:

$$x_3 = t, \quad x_4 = s, \quad \text{ahol } t, s \in \mathbb{R}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 2 & -1 & 3 & 4 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & -1 & -6 \end{array} \right)$$

$$x_3 = t, \quad x_4 = s, \quad \text{ahol } t, s \in \mathbb{R}$$

A 2. egyenletből:

$$x_2 = 3 + \frac{1}{2}t - \frac{1}{2}s$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 2 & -1 & 3 & 4 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & -1 & -6 \end{array} \right)$$

$$x_3 = t, \quad x_4 = s, \quad \text{ahol } t, s \in \mathbb{R}$$

A 2. egyenletből:

$$x_2 = 3 + \frac{1}{2}t - \frac{1}{2}s$$

Az 1. egyenletből:

$$x_1 = \frac{7}{2} - \frac{5}{2}t - \frac{9}{2}s$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 2 & -1 & 3 & 4 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & -1 & -6 \end{array} \right)$$

$$x_3 = t, \quad x_4 = s, \quad \text{ahol } t, s \in \mathbb{R}$$

A 2. egyenletből:

$$x_2 = 3 + \frac{1}{2}t - \frac{1}{2}s$$

Az 1. egyenletből:

$$x_1 = \frac{7}{2} - \frac{5}{2}t - \frac{9}{2}s$$

Az egyenletrendszer megoldása tehát:

$$x = \begin{pmatrix} \frac{7}{2} \\ 3 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + t \cdot \begin{pmatrix} -\frac{5}{2} \\ \frac{1}{2} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} + s \cdot \begin{pmatrix} -\frac{9}{2} \\ \frac{1}{2} \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{ahol } t, s \in \mathbb{R}$$

Feladat

14. Oldja meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

(a)

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -4 & 1 \\ -1 & 2 & 0 \\ -9 & 14 & -2 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -9 \\ 5 \\ 30 \end{pmatrix}$$

(b)

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 6 & 0 \\ 9 & -1 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 1 \\ 6 \\ 7 \end{pmatrix}$$

(c)

$$A = \begin{pmatrix} 2 & -3 \\ -4 & 6 \\ 8 & -12 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 5 \\ -10 \\ 20 \end{pmatrix}$$

Feladat

15. Oldja meg az alábbi lineáris egyenletrendszereket Gauss-eliminációval!

(a)

$$\begin{aligned} -x_1 + 2x_2 - x_3 + 2x_4 &= 3 \\ -2x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 15 \\ 3x_1 - 4x_2 - x_3 - 8x_4 &= -19 \\ x_1 - 6x_2 - 3x_3 + 8x_4 &= 17 \end{aligned}$$

(c)

$$\begin{aligned} -6x_1 + 7x_2 - 2x_3 + 8x_4 &= 1 \\ -2x_1 + 2x_2 - x_3 + 2x_4 &= -1 \\ 6x_1 - 6x_2 + 3x_3 - 5x_4 &= 5 \\ 2x_1 + 3x_3 + 6x_4 &= 17 \end{aligned}$$

(b)

$$\begin{aligned} -6x_1 + 7x_2 - 2x_3 + 8x_4 &= 3 \\ -2x_1 + 2x_2 - x_3 + 2x_4 &= 0 \\ 6x_1 - 6x_2 - 5x_4 &= 2 \\ 2x_1 - 3x_3 + 6x_4 &= 14 \end{aligned}$$

(d)

$$\begin{aligned} -2x_1 + x_2 - x_3 + 2x_4 &= -1 \\ 8x_1 - 3x_2 + 5x_3 - 6x_4 &= 1 \\ 6x_1 - 2x_2 + 4x_3 &= 5 \\ 2x_1 - 3x_2 - x_3 + 4x_4 &= 17 \end{aligned}$$

Feladat

(e)

$$-x_1 + 3x_2 + 2x_3 + 2x_4 = 2$$

$$2x_1 - 8x_2 - 3x_4 = 4$$

$$-5x_1 + 17x_2 + 7x_3 + 8x_4 = 1$$

(f)

$$-x_1 + 2x_2 + 3x_3 = -2$$

$$2x_1 - 6x_2 - 2x_3 = 12$$

$$-5x_1 + 12x_2 + 9x_3 = -20$$

$$-13x_1 + 32x_2 + 25x_3 = -52$$

(g)

$$-x_1 + 2x_2 + 3x_3 = -2$$

$$-2x_1 + 2x_2 + 10x_3 = 4$$

$$5x_1 - 8x_2 - 21x_3 = 0$$

$$5x_1 - 4x_2 - 29x_3 = -17$$

(h)

$$2x_1 + 2x_2 - 3x_3 = 0$$

$$x_1 + 5x_2 + 2x_3 = 1$$

(i)

$$2x_1 + 2x_2 - 3x_3 = 0$$

Feladat

16. *Határozza meg az alábbi mátrixok inverzét!*

$$\begin{pmatrix} -2 & 1 & -1 & 2 \\ 2 & 0 & 2 & 0 \\ -6 & 1 & -4 & 6 \\ 4 & 2 & 5 & -1 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -2 & 1 & 2 \\ -2 & 2 & 4 \\ 2 & -3 & -5 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 3 & -1 & 2 \\ 6 & -1 & 6 \\ -9 & 1 & -11 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -4 & 7 & -1 & 9 \\ 1 & -2 & 1 & -2 \\ -3 & 8 & -12 & -4 \\ 0 & -2 & 5 & -1 \end{pmatrix}$$

Vektorok Matlab-ban

Megkülönbözteti a sor- és oszlopvektorokat

Sorvektorok

Az $a = (-1.2, 3.1, 4.7, 1.9)$ vektor megadása elemei felsorolásával:

- az elemeket vesszővel választjuk el:

$$a = [-1.2, 3.1, 4.7, 1.9]$$

- vagy az elemeket szóközzel választjuk el:

$$a = [-1.2 3.1 4.7 1.9]$$

A vektorkoordináták számozása 1-gyel kezdődik, $a(i)$ az a vektor i -edik koordinátája.

`length(a)` az a vektor koordinátáinak száma

`a=[]` üres vektor

Vektorok, mint szabályos sorozatok

A kettőspont operátorral

- a $b = (1, 2, 3, 4, 5)$ vektor:

$$b = 1:5$$

- a $c = (5, 4, 3, 2, 1)$ vektor:

$$c = 5:-1:1$$

- a $d = (2, 2.2, 2.4, 2.6, 2.8, 3)$ vektor

$$d=2:0.2:3$$

Általában:

$$x=elsoelem:lepeskoz:utolsoelem$$

ahol a lépésköz negatív is lehet, vagy

$$x=elsoelem:utolsoelem$$

ekkor a lépésköz 1.

Vektorok, mint szabályos sorozatok

A linspace függvénnyel:

- az $e = (1, 1.2, 1.4, 1.6, 1.8, 2)$ vektor
`e=linspace(1,2,6)`
- egy 100 koordinátából álló f vektor
`f=linspace(1,2)`

Általában:

`x=linspace(elsoelem,utolsoelem,elemekszama)`

ahol a koordináták egyforma lépésközzel követik egymást, vagy

`x=linspace(elsoelem,utolsoelem)`

akkor a koordináták száma 100.

Oszlopvektorok

Oszlopvektorok megadása

- elemeinek felsorolásával (a vektor koordinátáit pontosvesszővel választjuk el)

$$m = [-3; 0; 7]$$

Oszlopvektorok

Oszlopvektorok megadása

- elemeinek felsorolásával (a vektor koordinátáit pontosvesszővel választjuk el)

$$m = [-3; 0; 7]$$

- egy sorvektor transzponálásával: $n = [1 \ -2 \ 4 \ -1]'$
(**valójában a ' jel konjugált transzponáltat eredményez, a konjugálás nélküli transzponátás: $a.'$ vagy $\text{transpose}(a)$**)

Oszlopvektorok megadása

- elemeinek felsorolásával (a vektor koordinátáit pontosvesszővel választjuk el)

$$m = [-3; 0; 7]$$

- egy sorvektor transzponálásával: $n = [1 \ -2 \ 4 \ -1]'$
(**valójában a ' jel konjugált transzponáltat eredményez, a konjugálás nélküli transzponátás: $a.'$ vagy $\text{transpose}(a)$**)

$x(i)$ és $\text{length}(x)$ az x vektor i -edik koordinátája és az x vektor koordinátáinak száma (ugyanúgy mint a sorvektoroknál)

$\text{size}(x)$ az x vektor mérete (sorvektoroknál az $[1 \ \text{length}(x)]$ vektor, oszlopvektoroknál a $[\text{length}(x) \ 1]$ vektor)

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése
- $[m; n]$ két oszlopvektor egymás után fűzése

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése
- $[m; n]$ két oszlopvektor egymás után fűzése
- $[-4 \ a \ 3 \ -1]$ sorvektor bővítése újabb elemekkel

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése
- $[m;n]$ két oszlopvektor egymás után fűzése
- $[-4 \ a \ 3 \ -1]$ sorvektor bővítése újabb elemekkel
- $[1;m;-3]$ oszlopvektor bővítése újabb elemekkel

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése
- $[m; n]$ két oszlopvektor egymás után fűzése
- $[-4 \ a \ 3 \ -1]$ sorvektor bővítése újabb elemekkel
- $[1; m; -3]$ oszlopvektor bővítése újabb elemekkel
- $h(2:4)$ a h vektor 2., 3. és 4. koordinátájából álló vektor

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése
- $[m;n]$ két oszlopvektor egymás után fűzése
- $[-4 \ a \ 3 \ -1]$ sorvektor bővítése újabb elemekkel
- $[1;m;-3]$ oszlopvektor bővítése újabb elemekkel
- $h(2:4)$ a h vektor 2., 3. és 4. koordinátájából álló vektor
- $h([1 \ 4 \ 5])$ a h vektor 1., 4. és 5. koordinátájából álló vektor

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése
- $[m;n]$ két oszlopvektor egymás után fűzése
- $[-4 \ a \ 3 \ -1]$ sorvektor bővítése újabb elemekkel
- $[1;m;-3]$ oszlopvektor bővítése újabb elemekkel
- $h(2:4)$ a h vektor 2., 3. és 4. koordinátájából álló vektor
- $h([1 \ 4 \ 5])$ a h vektor 1., 4. és 5. koordinátájából álló vektor
- $h(2)=[ ]$ elhagyja a h vektor 2. koordinátáját

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése
- $[m;n]$ két oszlopvektor egymás után fűzése
- $[-4 \ a \ 3 \ -1]$ sorvektor bővítése újabb elemekkel
- $[1;m;-3]$ oszlopvektor bővítése újabb elemekkel
- $h(2:4)$ a h vektor 2., 3. és 4. koordinátájából álló vektor
- $h([1 \ 4 \ 5])$ a h vektor 1., 4. és 5. koordinátájából álló vektor
- $h(2)=[ ]$ elhagyja a h vektor 2. koordinátáját
- $h([2 \ 4])=[ ]$ elhagyja a h vektor 2. és 4. koordinátáját

Vektorok konstruálása más vektorokból

- $[a \ b]$ két sorvektor egymás után fűzése
- $[m;n]$ két oszlopvektor egymás után fűzése
- $[-4 \ a \ 3 \ -1]$ sorvektor bővítése újabb elemekkel
- $[1;m;-3]$ oszlopvektor bővítése újabb elemekkel
- $h(2:4)$ a h vektor 2., 3. és 4. koordinátájából álló vektor
- $h([1 \ 4 \ 5])$ a h vektor 1., 4. és 5. koordinátájából álló vektor
- $h(2)=[ ]$ elhagyja a h vektor 2. koordinátáját
- $h([2 \ 4])=[ ]$ elhagyja a h vektor 2. és 4. koordinátáját

Fontos! Ha $a=[-1 \ 3 \ 2]$ akkor az $a(6)=4$ utasítás eredménye az $a=[-1 \ 3 \ 2 \ 0 \ 0 \ 4]$ vektor (a legkisebb olyan vektor, amelyben van értelme a $a(6)=4$ utasításnak, a nemdefiniált elemeket 0-kal tölti fel. **Megváltozik a vektor mérete, erre nem figyelmeztet!**)

Néhány hasznos függvény

- $\min(\mathbf{x})$ és $\max(\mathbf{x})$ az $\mathbf{x}$ vektor legkisebb és legnagyobb eleme

Néhány hasznos függvény

- $\min(\mathbf{x})$ és $\max(\mathbf{x})$ az $\mathbf{x}$ vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(\mathbf{x})$ az $\mathbf{x}$ elemeit növekvő sorrendbe rendezi

Néhány hasznos függvény

- $\min(x)$ és $\max(x)$ az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(x)$ az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- $\text{sort}(x, 'descend')$ az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi

Néhány hasznos függvény

- $\min(x)$ és $\max(x)$ az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(x)$ az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- $\text{sort}(x, 'descend')$ az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi
- $\text{flip}(x)$ az x elemeit fordított sorrendben sorolja fel

Néhány hasznos függvény

- $\min(x)$ és $\max(x)$ az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(x)$ az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- $\text{sort}(x, 'descend')$ az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi
- $\text{flip}(x)$ az x elemeit fordított sorrendben sorolja fel
- $\text{length}(x)$ az x vektor elemeinek a száma

Néhány hasznos függvény

- $\min(x)$ és $\max(x)$ az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(x)$ az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- $\text{sort}(x, 'descend')$ az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi
- $\text{flip}(x)$ az x elemeit fordított sorrendben sorolja fel
- $\text{length}(x)$ az x vektor elemeinek a száma
- $\text{sum}(x)$ az x vektor elemeinek összege

Néhány hasznos függvény

- $\min(x)$ és $\max(x)$ az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(x)$ az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- $\text{sort}(x, 'descend')$ az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi
- $\text{flip}(x)$ az x elemeit fordított sorrendben sorolja fel
- $\text{length}(x)$ az x vektor elemeinek a száma
- $\text{sum}(x)$ az x vektor elemeinek összege
- $\text{prod}(x)$ az x vektor elemeinek szorzata

Néhány hasznos függvény

- $\min(x)$ és $\max(x)$ az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(x)$ az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- $\text{sort}(x, 'descend')$ az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi
- $\text{flip}(x)$ az x elemeit fordított sorrendben sorolja fel
- $\text{length}(x)$ az x vektor elemeinek a száma
- $\text{sum}(x)$ az x vektor elemeinek összege
- $\text{prod}(x)$ az x vektor elemeinek szorzata
- $\text{mean}(x)$ az x vektor elemeinek átlaga

Néhány hasznos függvény

- $\min(x)$ és $\max(x)$ az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(x)$ az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- $\text{sort}(x, 'descend')$ az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi
- $\text{flip}(x)$ az x elemeit fordított sorrendben sorolja fel
- $\text{length}(x)$ az x vektor elemeinek a száma
- $\text{sum}(x)$ az x vektor elemeinek összege
- $\text{prod}(x)$ az x vektor elemeinek szorzata
- $\text{mean}(x)$ az x vektor elemeinek átlaga
- $x(3)$ az x vektor harmadik eleme

Néhány hasznos függvény

- $\min(x)$ és $\max(x)$ az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- $\text{sort}(x)$ az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- $\text{sort}(x, 'descend')$ az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi
- $\text{flip}(x)$ az x elemeit fordított sorrendben sorolja fel
- $\text{length}(x)$ az x vektor elemeinek a száma
- $\text{sum}(x)$ az x vektor elemeinek összege
- $\text{prod}(x)$ az x vektor elemeinek szorzata
- $\text{mean}(x)$ az x vektor elemeinek átlaga
- $x(3)$ az x vektor harmadik eleme
- $x(1:3)$ az x vektor első három eleme

Néhány hasznos függvény

- `min(x)` és `max(x)` az x vektor legkisebb és legnagyobb eleme
- `sort(x)` az x elemeit növekvő sorrendbe rendezi
- `sort(x, 'descend')` az x elemeit csökkenő sorrendbe rendezi
- `flip(x)` az x elemeit fordított sorrendben sorolja fel
- `length(x)` az x vektor elemeinek a száma
- `sum(x)` az x vektor elemeinek összege
- `prod(x)` az x vektor elemeinek szorzata
- `mean(x)` az x vektor elemeinek átlaga
- `x(3)` az x vektor harmadik eleme
- `x(1:3)` az x vektor első három eleme
- `x(3:end)` az x vektor minden elemei a harmadiktól az utolsóig

Műveletek vektorokkal

Ha a és b két ugyanolyan méretű vektor, akkor

- $a+b$ ill. $a-b$ a két vektor összege és különbsége

Műveletek vektorokkal

Ha a és b két ugyanolyan méretű vektor, akkor

- $a+b$ ill. $a-b$ a két vektor összege és különbsége
- $x=a+1$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i + 1$

Műveletek vektorokkal

Ha a és b két ugyanolyan méretű vektor, akkor

- $a+b$ ill. $a-b$ a két vektor összege és különbsége
- $x=a+1$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i + 1$
- $x=a \cdot 2$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i^2$.

Műveletek vektorokkal

Ha a és b két ugyanolyan méretű vektor, akkor

- $a+b$ ill. $a-b$ a két vektor összege és különbsége
- $x=a+1$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i + 1$
- $x=a.^2$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i^2$.
- $x=a.*b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = a_i b_i$

Műveletek vektorokkal

Ha a és b két ugyanolyan méretű vektor, akkor

- $a+b$ ill. $a-b$ a két vektor összege és különbsége
- $x=a+1$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i + 1$
- $x=a.^2$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i^2$.
- $x=a.*b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = a_i b_i$
- $x=a./b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = \frac{a_i}{b_i}$

Műveletek vektorokkal

Ha a és b két ugyanolyan méretű vektor, akkor

- $a+b$ ill. $a-b$ a két vektor összege és különbsége
- $x=a+1$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i + 1$
- $x=a.^2$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i^2$.
- $x=a.*b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = a_i b_i$
- $x=a./b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = \frac{a_i}{b_i}$
- $x=1./a$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = \frac{1}{a_i}$

Műveletek vektorokkal

Ha a és b két ugyanolyan méretű vektor, akkor

- $a+b$ ill. $a-b$ a két vektor összege és különbsége
- $x=a+1$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i + 1$
- $x=a.^2$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i^2$.
- $x=a.*b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = a_i b_i$
- $x=a./b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = \frac{a_i}{b_i}$
- $x=1./a$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = \frac{1}{a_i}$
- $\text{dot}(a,b)$ az a és b skaláris szorzata

Műveletek vektorokkal

Ha a és b két ugyanolyan méretű vektor, akkor

- $a+b$ ill. $a-b$ a két vektor összege és különbsége
- $x=a+1$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i + 1$
- $x=a.^2$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = a_i^2$.
- $x=a.*b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = a_i b_i$
- $x=a./b$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a és b , $x_i = \frac{a_i}{b_i}$
- $x=1./a$ egy ugyanolyan méretű vektor mint a , $x_i = \frac{1}{a_i}$
- $\text{dot}(a,b)$ az a és b skaláris szorzata

Fontos! A műveleti jel előtti pont a művelet elemenkénti végrehajtását eredményezi

$\sin$, $\cos$, $\tan$, $\exp$, $\log$, sqrt , abs , stb. mind elemenként hajtódik végre.

NaN : Not a Number (pl. $0/0$, Inf/Inf)

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!

(1) $a = (0, 1, \dots, 30)$

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!

(1) $a = (0, 1, \dots, 30)$

(2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!

(1) $a = (0, 1, \dots, 30)$

(2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$

(3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!

(1) $a = (0, 1, \dots, 30)$

(2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$

(3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$

(4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!

(1) $a = (0, 1, \dots, 30)$

(2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$

(3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$

(4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$

(5) $e = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \frac{1}{20}\right)$

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!

(1) $a = (0, 1, \dots, 30)$

(2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$

(3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$

(4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$

(5) $e = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \frac{1}{20}\right)$

(6) $f = \left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \dots, \frac{19}{20}\right)$

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!
  - (1) $a = (0, 1, \dots, 30)$
  - (2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$
  - (3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$
  - (4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$
  - (5) $e = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \frac{1}{20}\right)$
  - (6) $f = \left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \dots, \frac{19}{20}\right)$
- Legyen x egy adott 100 elemű sorvektor. Az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek elemei
  - (1) az x vektor elemei fordított sorrendben felsorolva,

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!
  - (1) $a = (0, 1, \dots, 30)$
  - (2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$
  - (3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$
  - (4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$
  - (5) $e = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \frac{1}{20}\right)$
  - (6) $f = \left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \dots, \frac{19}{20}\right)$
- Legyen x egy adott 100 elemű sorvektor. Az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek elemei
  - (1) az x vektor elemei fordított sorrendben felsorolva,
  - (2) az x vektor első 5 eleme,

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!
  - (1) $a = (0, 1, \dots, 30)$
  - (2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$
  - (3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$
  - (4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$
  - (5) $e = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \frac{1}{20}\right)$
  - (6) $f = \left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \dots, \frac{19}{20}\right)$
- Legyen x egy adott 100 elemű sorvektor. Az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek elemei
  - (1) az x vektor elemei fordított sorrendben felsorolva,
  - (2) az x vektor első 5 eleme,
  - (3) az x vektor elemei ugyanolyan sorrendben, kivéve az x 4. elemét

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!
  - (1) $a = (0, 1, \dots, 30)$
  - (2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$
  - (3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$
  - (4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$
  - (5) $e = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \frac{1}{20}\right)$
  - (6) $f = \left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \dots, \frac{19}{20}\right)$
- Legyen x egy adott 100 elemű sorvektor. Az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek elemei
  - (1) az x vektor elemei fordított sorrendben felsorolva,
  - (2) az x vektor első 5 eleme,
  - (3) az x vektor elemei ugyanolyan sorrendben, kivéve az x 4. elemét
  - (4) az x vektor elemei ugyanolyan sorrendben, kivéve az x 5., 72. és 93. elemét

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!
  - (1) $a = (0, 1, \dots, 30)$
  - (2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$
  - (3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$
  - (4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$
  - (5) $e = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \frac{1}{20}\right)$
  - (6) $f = \left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \dots, \frac{19}{20}\right)$
- Legyen x egy adott 100 elemű sorvektor. Az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek elemei
  - (1) az x vektor elemei fordított sorrendben felsorolva,
  - (2) az x vektor első 5 eleme,
  - (3) az x vektor elemei ugyanolyan sorrendben, kivéve az x 4. elemét
  - (4) az x vektor elemei ugyanolyan sorrendben, kivéve az x 5., 72. és 93. elemét
  - (5) az x vektor páratlan sorszámú elemei

Feladatok

- Az elemek egyenkénti begépelése nélkül állítsa elő az alábbi vektorokat!
  - (1) $a = (0, 1, \dots, 30)$
  - (2) $b = (2, 4, 6, \dots, 100),$
  - (3) $c = (2, 1.9, 1.8, \dots, 0.1, 0)$
  - (4) $d = (0, 3, 6, \dots, 27, 30, -100, 30, 27, \dots, 6, 3, 0)$
  - (5) $e = \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \dots, \frac{1}{20}\right)$
  - (6) $f = \left(\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \dots, \frac{19}{20}\right)$
- Legyen x egy adott 100 elemű sorvektor. Az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek elemei
  - (1) az x vektor elemei fordított sorrendben felsorolva,
  - (2) az x vektor első 5 eleme,
  - (3) az x vektor elemei ugyanolyan sorrendben, kivéve az x 4. elemét
  - (4) az x vektor elemei ugyanolyan sorrendben, kivéve az x 5., 72. és 93. elemét
  - (5) az x vektor páratlan sorszámú elemei
  - (6) az x vektor 2., 5., 17. és 81. eleme.

Feladatok

Legyen x egy adott sorvektor. A `for` utasítás használata nélkül az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek i -edik eleme

$$(1) \quad x(i) + 2$$

Feladatok

Legyen x egy adott sorvektor. A `for` utasítás használata nélkül az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek i -edik eleme

(1) $x(i) + 2$

(2) $x(i)^2$

Feladatok

Legyen x egy adott sorvektor. A `for` utasítás használata nélkül az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek i -edik eleme

(1) $x(i) + 2$

(2) $x(i)^2$

(3) $1/x(i)$

Feladatok

Legyen x egy adott sorvektor. A `for` utasítás használata nélkül az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek i -edik eleme

(1) $x(i) + 2$

(2) $x(i)^2$

(3) $1/x(i)$

(4) $\sin(x(i)^3 - 1)$

Feladatok

Legyen x egy adott sorvektor. A `for` utasítás használata nélkül az x vektorból állítsa elő azt az y vektort, melynek i -edik eleme

(1) $x(i) + 2$

(2) $x(i)^2$

(3) $1/x(i)$

(4) $\sin(x(i)^3 - 1)$

(5) $x(i) - i$

Mátrixok Matlab-ban

Mátrix megadása elemenként

$A = [1, 2, 3; 4, 5, 6; 7, 8, 9]$ vagy $A = [1 \ 2 \ 3; \ 4 \ 5 \ 6; \ 7 \ 8 \ 9]$
eredménye:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix}$$

(Az egy sorban álló elemeket vesszővel vagy szóközzel, a sorokat pontosvesszővel választjuk el.)

Mátrixok Matlab-ban

Mátrix megadása elemenként

$A = [1, 2, 3; 4, 5, 6; 7, 8, 9]$ vagy $A = [1 \ 2 \ 3; \ 4 \ 5 \ 6; \ 7 \ 8 \ 9]$
eredménye:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix}$$

(Az egy sorban álló elemeket vesszővel vagy szóközzel, a sorokat pontosvesszővel választjuk el.)

A mátrixelemek számozása (1, 1)-gyel kezdődik.

$A(i, j)$ a mátrix (i, j) -edik eleme.

Mátrixok megadása

Vektorok összefűzésével

Ha $a=[1 \ -2 \ 0]$; $b=[2 \ -11 \ 7]$; $m=[-3;0;7]$; $n=[1; \ -2; \ 0]$; akkor $B=[a;b]$ eredménye:

$$B = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 \\ 2 & -11 & 7 \end{pmatrix}$$

Mátrixok megadása

Vektorok összefűzésével

Ha $a=[1 \ -2 \ 0]$; $b=[2 \ -11 \ 7]$; $m=[-3;0;7]$; $n=[1; \ -2; \ 0]$; akkor $B=[a;b]$ eredménye:

$$B = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 \\ 2 & -11 & 7 \end{pmatrix}$$

$C=[a' \ b']$ és $D=[m \ n]$ eredménye:

$$C = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -2 & -11 \\ 0 & 7 \end{pmatrix} \quad D = \begin{pmatrix} -3 & 1 \\ 0 & -2 \\ 7 & 0 \end{pmatrix}$$

Mátrixok bővítése

Az előbb definiált mátrixokkal, vektorokkal:
 $E=[A; a]$ vagy $E=[A; [1, -2, 0]]$ eredménye

$$E = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \\ 1 & -2 & 0 \end{pmatrix}$$

Tehát: [mátrix „sortörés” (azaz ;) sorvektor]

Mátrixok bővítése

Az előbb definiált mátrixokkal, vektorokkal:

$E=[A; a]$ vagy $E=[A; [1, -2, 0]]$ eredménye

$$E = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \\ 1 & -2 & 0 \end{pmatrix}$$

Tehát: [mátrix „sortörés” (azaz ;) sorvektor]

Az $F=[A \ m]$ vagy $F=[A, \ m]$ eredménye

$$F = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & -3 \\ 4 & 5 & 6 & 0 \\ 7 & 8 & 9 & 7 \end{pmatrix}$$

Tehát: [mátrix szóköz vagy vessző oszlopvektor]

Mátrixok bővítése

$G=[C \ D]$ és $H=[C;D]$ eredménye

$$G = \left(\begin{array}{cc|cc} 1 & 2 & -3 & 1 \\ -2 & -11 & 0 & -2 \\ 0 & 7 & 7 & 0 \end{array} \right)$$

$$H = \left(\begin{array}{cc} 1 & 2 \\ -2 & -11 \\ 0 & 7 \\ -3 & 1 \\ 0 & -2 \\ 7 & 0 \end{array} \right)$$

Mátrixok bővítése

$G=[C \ D]$ és $H=[C;D]$ eredménye

$$G = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -3 & 1 \\ -2 & -11 & 0 & -2 \\ 0 & 7 & 7 & 0 \end{pmatrix} \quad H = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -2 & -11 \\ 0 & 7 \\ -3 & 1 \\ 0 & -2 \\ 7 & 0 \end{pmatrix}$$

$C(4,5)=9$ eredménye:

$$C = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 & 0 & 0 \\ -2 & -11 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 7 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 9 \end{pmatrix}$$

Megváltozik a mátrix mérete, erre nem figyelmeztet!

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- $\text{size}(A)$ az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- `size(A)` az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)
- `length(A)` egy skalár: `max(size(A))`

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- `size(A)` az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)
- `length(A)` egy skalár: $\max(\text{size}(A))$
- `A(i,j)` az A mátrix (i,j) -edik eleme

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- `size(A)` az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)
- `length(A)` egy skalár: $\max(\text{size}(A))$
- $A(i, j)$ az A mátrix (i, j) -edik eleme
- $A(i, :)$ egy sorvektor, az A mátrix i -edik sora

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- $\text{size}(A)$ az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)
- $\text{length}(A)$ egy skalár: $\max(\text{size}(A))$
- $A(i, j)$ az A mátrix (i, j) -edik eleme
- $A(i, :)$ egy sorvektor, az A mátrix i -edik sora
- $A(:, j)$ egy oszlopvektor, az A mátrix j -edik oszlopa

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- `size(A)` az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)
- `length(A)` egy skalár: `max(size(A))`
- `A(i,j)` az A mátrix (i,j) -edik eleme
- `A(i,:)` egy sorvektor, az A mátrix i -edik sora
- `A(:,j)` egy oszlopvektor, az A mátrix j -edik oszlopa
- `A(2:3,:)` az A mátrix 2. és 3. sora

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- `size(A)` az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)
- `length(A)` egy skalár: `max(size(A))`
- `A(i,j)` az A mátrix (i,j) -edik eleme
- `A(i,:)` egy sorvektor, az A mátrix i -edik sora
- `A(:,j)` egy oszlopvektor, az A mátrix j -edik oszlopa
- `A(2:3,:)` az A mátrix 2. és 3. sora
- `A([1 2 4],:)` az A mátrix 1., 2. és 4. sora

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- `size(A)` az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)
- `length(A)` egy skalár: `max(size(A))`
- `A(i,j)` az A mátrix (i,j) -edik eleme
- `A(i,:)` egy sorvektor, az A mátrix i -edik sora
- `A(:,j)` egy oszlopvektor, az A mátrix j -edik oszlopa
- `A(2:3,:)` az A mátrix 2. és 3. sora
- `A([1 2 4],:)` az A mátrix 1., 2. és 4. sora
- `A(:, [1 3])` az A mátrix 1. és 3. oszlopa

Hivatkozás elemekre, sorokra, oszlopokra, részmatrixokra

- $\text{size}(A)$ az A mátrix mérete (egy kételemű sorvektor)
- $\text{length}(A)$ egy skalár: $\max(\text{size}(A))$
- $A(i, j)$ az A mátrix (i, j) -edik eleme
- $A(i, :)$ egy sorvektor, az A mátrix i -edik sora
- $A(:, j)$ egy oszlopvektor, az A mátrix j -edik oszlopa
- $A(2:3, :)$ az A mátrix 2. és 3. sora
- $A([1\ 2\ 4], :)$ az A mátrix 1., 2. és 4. sora
- $A(:, [1\ 3])$ az A mátrix 1. és 3. oszlopa
- $A(2:3, [1\ 3])$ az A mátrix 2. és 3. sorának és 1. és 3. oszlopának metszetéből álló mátrix

Mátrixok „átszabása”

Sorok, oszlopok elhagyása mátrixokból

- $A(i, :) = []$ az i -edik sor elhagyása
- $A(:, j) = []$ a j -edik oszlop elhagyása

Mátrixok „átszabása”

Sorok, oszlopok elhagyása mátrixokból

- $A(i, :) = []$ az i -edik sor elhagyása
- $A(:, j) = []$ a j -edik oszlop elhagyása
- $A([1 \ 3], :) = []$ az 1. és 3. sor elhagyása
- $A(:, [1 \ 3]) = []$ az 1. és 3. oszlop elhagyása

Mátrixok „átszabása”

Sorok, oszlopok elhagyása mátrixokból

- $A(i, :) = []$ az i -edik sor elhagyása
- $A(:, j) = []$ a j -edik oszlop elhagyása
- $A([1 \ 3], :) = []$ az 1. és 3. sor elhagyása
- $A(:, [1 \ 3]) = []$ az 1. és 3. oszlop elhagyása

Sor- és oszlopcseré

Az i -edik és j -edik sor illetve oszlop cseréje:

$$A([i, j], :) = A([j, i], :), \text{ ill. } A(:, [i, j]) = A(:, [j, i])$$

Mátrixok „átszabása”

Sorok, oszlopok elhagyása mátrixokból

- $A(i, :) = []$ az i -edik sor elhagyása
- $A(:, j) = []$ a j -edik oszlop elhagyása
- $A([1 \ 3], :) = []$ az 1. és 3. sor elhagyása
- $A(:, [1 \ 3]) = []$ az 1. és 3. oszlop elhagyása

Sor- és oszlopcseré

Az i -edik és j -edik sor illetve oszlop cseréje:

$$A([i, j], :) = A([j, i], :), \text{ ill. } A(:, [i, j]) = A(:, [j, i])$$

Mátrixból vektor

$A(:)$ az A mátrix elemei oszlopfolytonosan felsorolva

Néhány beépített mátrix

$\text{eye}(n)$ az $n \times n$ -es egységmátrix

$\text{eye}(n,m)$ az $n \times m$ -es egységmátrix

Néhány beépített mátrix

<code>eye(n)</code>	az $n \times n$ -es egységmátrix
<code>eye(n,m)</code>	az $n \times m$ -es egységmátrix
<code>ones(n)</code>	a csupa 1-esből álló $n \times n$ -es mátrix
<code>ones(n,m)</code>	a csupa 1-esből álló $n \times m$ -es mátrix

Néhány beépített mátrix

<code>eye(n)</code>	az $n \times n$ -es egységmátrix
<code>eye(n,m)</code>	az $n \times m$ -es egységmátrix
<code>ones(n)</code>	a csupa 1-esből álló $n \times n$ -es mátrix
<code>ones(n,m)</code>	a csupa 1-esből álló $n \times m$ -es mátrix
<code>zeros(n)</code>	a csupa 0-ból álló $n \times n$ -es mátrix
<code>zeros(n,m)</code>	a csupa 0-ból álló $n \times m$ -es mátrix

Néhány beépített mátrix

<code>eye(n)</code>	az $n \times n$ -es egységmátrix
<code>eye(n,m)</code>	az $n \times m$ -es egységmátrix
<code>ones(n)</code>	a csupa 1-esből álló $n \times n$ -es mátrix
<code>ones(n,m)</code>	a csupa 1-esből álló $n \times m$ -es mátrix
<code>zeros(n)</code>	a csupa 0-ból álló $n \times n$ -es mátrix
<code>zeros(n,m)</code>	a csupa 0-ból álló $n \times m$ -es mátrix

Néhány hasznos függvény

- `numel(A)` az A elemeinek száma
- `size(A)` az A mérete
- `length(A)` egyenlő `max(size(A))` értékével

Műveletek vektorok és mátrixok között

Legyen A és B két mátrix (melyek akár vektorok is lehetnek), c egy skálár.
Az

$$A+B, \quad A-B, \quad c*A, \quad A*B, \quad A^2$$

műveletek a hagyományos, lineáris algebrában értelmezett műveletek, feltéve, hogy A és B mérete megfelelő.

Műveletek vektorok és mátrixok között

Legyen A és B két mátrix (melyek akár vektorok is lehetnek), c egy skálár.
Az

$$A+B, \quad A-B, \quad c*A, \quad A*B, \quad A^2$$

műveletek a hagyományos, lineáris algebrában értelmezett műveletek, feltéve, hogy A és B mérete megfelelő. Az

$$A + c$$

művelet eredménye: az A minden eleméhez hozzáadunk c -t.

Műveletek vektorok és mátrixok között

Legyen A és B két mátrix (melyek akár vektorok is lehetnek), c egy skalár.
Az

$$A+B, \quad A-B, \quad c \cdot A, \quad A \cdot B, \quad A^2$$

műveletek a hagyományos, lineáris algebrában értelmezett műveletek, feltéve, hogy A és B mérete megfelelő. Az

$$A + c$$

művelet eredménye: az A minden eleméhez hozzáadunk c -t. Az

$$A/B \quad \text{és} \quad A \setminus B$$

műveletek eredménye $A \cdot B^{-1}$ és $A^{-1} \cdot B$.

Műveletek vektorok és mátrixok között

Elemenkénti művelet

A műveleti jel előtti `.` jel a művelet elemenkénti végrehajtását eredményezi:

Az $A.*B$ mátrix ij -edik eleme $a_{ij} * b_{ij}$,

az $A.^2$ mátrix ij -edik eleme a_{ij}^2 ,

az $A./B$ mátrix ij -edik eleme a_{ij}/b_{ij} .

A beépített Matlab függvények általában hívhatók mátrix argumentummal is, pl. $\sin(A)$, $\log(A)$, $\exp(A)$, $\text{abs}(A)$, stb. Ilyenkor a függvény a mátrix minden elemére végrehajtódik.

Feladatok

Legyen $x = [-1 \quad 4 \quad 0]$, $y = [3 \quad -2 \quad 5]$

és $A = [-3 \quad 1 \quad -4; 6 \quad 2 \quad -5]$. Döntse el, hogy az alábbi utasítások közül melyik végrehajtható. Ha nem végrehajtható, akkor magyarázza meg miért, ha végrehajtható, akkor fogalmazza meg mi lesz az eredmény!

(1) $z = [x, y]$

(2) $z = [x; y]$

(3) $z = [x', y']$

(4) $z = [x'; y']$

(5) $z = [A; x]$

(6) $z = [A, x]$

(7) $z = [x; A; y]$

(8) $z = [A'; x]$

(9) $z = [A', x]$

(10) $z = [A', x']$

(11) $x + y$

(12) $x + y'$

(13) $A + y$

(14) $A + 2$

(15) x/y

(16) $x./y$

(17) $A \wedge 2$

(18) $A. \wedge 2$

Feladat

Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \end{pmatrix}$$

Konstruálja meg (az elemek felsorolása nélkül) azt a B mátrixot, melyet úgy kapunk, hogy

(1) elhagyjuk az A mátrix első sorát,

Feladat

Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \end{pmatrix}$$

Konstruálja meg (az elemek felsorolása nélkül) azt a B mátrixot, melyet úgy kapunk, hogy

- (1) elhagyjuk az A mátrix első sorát,
- (2) elhagyjuk az A mátrix 2. és 4. oszlopát,

Feladat

Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \end{pmatrix}$$

Konstruálja meg (az elemek felsorolása nélkül) azt a B mátrixot, melyet úgy kapunk, hogy

- (1) elhagyjuk az A mátrix első sorát,
- (2) elhagyjuk az A mátrix 2. és 4. oszlopát,
- (3) elhagyjuk az A mátrix utolsó sorát és oszlopát

Feladat

Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \end{pmatrix}$$

Konstruálja meg (az elemek felsorolása nélkül) azt a B mátrixot, melyet úgy kapunk, hogy

- (1) elhagyjuk az A mátrix első sorát,
- (2) elhagyjuk az A mátrix 2. és 4. oszlopát,
- (3) elhagyjuk az A mátrix utolsó sorát és oszlopát
- (4) kétszer egymás mellé írjuk az A mátrixot,

Feladat

Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \end{pmatrix}$$

Konstruálja meg (az elemek felsorolása nélkül) azt a B mátrixot, melyet úgy kapunk, hogy

- (1) elhagyjuk az A mátrix első sorát,
- (2) elhagyjuk az A mátrix 2. és 4. oszlopát,
- (3) elhagyjuk az A mátrix utolsó sorát és oszlopát
- (4) kétszer egymás mellé írjuk az A mátrixot,
- (5) transzponáljuk az A mátrixot,

Feladat

Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \end{pmatrix}$$

Konstruálja meg (az elemek felsorolása nélkül) azt a B mátrixot, melyet úgy kapunk, hogy

- (1) elhagyjuk az A mátrix első sorát,
- (2) elhagyjuk az A mátrix 2. és 4. oszlopát,
- (3) elhagyjuk az A mátrix utolsó sorát és oszlopát
- (4) kétszer egymás mellé írjuk az A mátrixot,
- (5) transzponáljuk az A mátrixot,
- (6) felcseréljük az A mátrix 2. és 4. oszlopát

Feladat

Legyen

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 5 & 6 & 7 & 8 \\ 9 & 10 & 11 & 12 \end{pmatrix}$$

Konstruálja meg (az elemek felsorolása nélkül) azt a B mátrixot, melyet úgy kapunk, hogy

- (1) elhagyjuk az A mátrix első sorát,
- (2) elhagyjuk az A mátrix 2. és 4. oszlopát,
- (3) elhagyjuk az A mátrix utolsó sorát és oszlopát
- (4) kétszer egymás mellé írjuk az A mátrixot,
- (5) transzponáljuk az A mátrixot,
- (6) felcseréljük az A mátrix 2. és 4. oszlopát
- (7) négyzetre emeljük az A elemeit

(8) az A minden elemét megnöveljük 3-mal

- (8) az A minden elemét megnöveljük 3-mal
- (9) A minden elemének vesszük a négyzetgyökét

- (8) az A minden elemét megnöveljük 3-mal
- (9) A minden elemének vesszük a négyzetgyökét
- (10) A minden elemének vesszük a szinuszát

- (8) az A minden elemét megnöveljük 3-mal
- (9) A minden elemének vesszük a négyzetgyökét
- (10) A minden elemének vesszük a szinuszát
- (11) az A első sorának második elemét kicseréljük -2 -re

- (8) az A minden elemét megnöveljük 3-mal
- (9) A minden elemének vesszük a négyzetgyökét
- (10) A minden elemének vesszük a szinuszát
- (11) az A első sorának második elemét kicseréljük -2 -re
- (12) az A 2. sorát kicseréljük a $[-1 \ 0 \ -2 \ 3]$ vektorra

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

(1) `sum(A)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

(1) `sum(A)`

(2) `sum(A,2)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

- (1) `sum(A)`
- (2) `sum(A,2)`
- (3) `reshape(A,6,4)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

- (1) `sum(A)`
- (2) `sum(A,2)`
- (3) `reshape(A,6,4)`
- (4) `max(A)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

- (1) `sum(A)`
- (2) `sum(A,2)`
- (3) `reshape(A,6,4)`
- (4) `max(A)`
- (5) `max(A, [], 2)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

(1) `sum(A)`

(2) `sum(A,2)`

(3) `reshape(A,6,4)`

(4) `max(A)`

(5) `max(A, [], 2)`

(6) `max(A,2)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

(1) `sum(A)`

(2) `sum(A,2)`

(3) `reshape(A,6,4)`

(4) `max(A)`

(5) `max(A, [], 2)`

(6) `max(A,2)`

(7) `flipud(A)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

(1) `sum(A)`

(2) `sum(A,2)`

(3) `reshape(A,6,4)`

(4) `max(A)`

(5) `max(A, [], 2)`

(6) `max(A,2)`

(7) `flipud(A)`

(8) `fliplr(A)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

(1) `sum(A)`

(2) `sum(A,2)`

(3) `reshape(A,6,4)`

(4) `max(A)`

(5) `max(A, [], 2)`

(6) `max(A,2)`

(7) `flipud(A)`

(8) `fliplr(A)`

(9) `size(A)`

Feladat

- Egy rövid Matlab utasítás segítségével állítsa elő az alábbi mátrixot!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 20 & 18 & 16 & 14 & 12 & 10 & 8 & 6 \\ 2 & 4 & 8 & 16 & 32 & 64 & 128 & 256 \end{pmatrix}$$

- Az előző feladat A mátrixával vizsgálja meg az alábbi utasítások eredményét!

(1) `sum(A)`

(2) `sum(A,2)`

(3) `reshape(A,6,4)`

(4) `max(A)`

(5) `max(A, [], 2)`

(6) `max(A,2)`

(7) `flipud(A)`

(8) `fliplr(A)`

(9) `size(A)`

(10) `length(A)`

Lineáris algebra Matlab-bal

Példa

Matlab segítségével döntse el, hogy a

$$a = \begin{pmatrix} 16 \\ 5 \\ 9 \\ 4 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 2 \\ 11 \\ 7 \\ 14 \end{pmatrix}, \quad c = \begin{pmatrix} 3 \\ 10 \\ 6 \\ 15 \end{pmatrix}$$

vektorrendszer lineárisan független-e!

Lineáris algebra Matlab-bal

Példa

Matlab segítségével döntse el, hogy a

$$a = \begin{pmatrix} 16 \\ 5 \\ 9 \\ 4 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 2 \\ 11 \\ 7 \\ 14 \end{pmatrix}, \quad c = \begin{pmatrix} 3 \\ 10 \\ 6 \\ 15 \end{pmatrix}$$

vektorrendszer lineárisan független-e!

1. megoldás: Készítsük el az alábbi A mátrixot:

$$A = \begin{pmatrix} 16 & 2 & 3 \\ 5 & 11 & 10 \\ 9 & 7 & 6 \\ 4 & 14 & 15 \end{pmatrix}$$

majd a rank függvénnyel számítsuk ki a rangját.

2. megoldás: Az előző A mátrixszal hívjuk meg a `rref` függvényt!

```
>> R=rref(A)
```

```
R=
```

```
1 0 0
```

```
0 1 0
```

```
0 0 1
```

```
0 0 0
```

R az A mátrixon végrehajtott Gauss-Jordan elimináció eredménye, ebből láthatjuk, hogy az A oszlopai lineárisan függetlenek.

Példa

Döntse el, hogy az előző a , b , c vektorokhoz hozzávéve a $d = (13, 8, 12, 1)^T$ vektort lineárisan független vektorrendszert kapunk-e?

Példa

Döntse el, hogy az előző a , b , c vektorokhoz hozzávéve a $d = (13, 8, 12, 1)^T$ vektort lineárisan független vektorrendszert kapunk-e?

1. megoldás. Egészítsük ki az A mátrixot a d oszlopvektorral:

$$A = \begin{pmatrix} 16 & 2 & 3 & 13 \\ 5 & 11 & 10 & 8 \\ 9 & 7 & 6 & 12 \\ 4 & 14 & 15 & 1 \end{pmatrix}$$

Ennek a mátrixnak a rangja:

```
>>rank(A)
```

```
ans=
```

```
3
```

Tehát a vektorrendszer nem független.

2. megoldás. Mivel a mátrix négyzetes, most a determinánsát is kiszámíthatjuk:

```
>>det(A)
ans=
-1.4494e-12
```

Ez azt jelenti, hogy a Matlab szerint a mátrix determinánsa $\det(A) = -1.4494 \cdot 10^{-12}$, ami közel van 0-hoz, de nem 0.

Ez a gépi számítás során bekövetkező hibákra vezethető vissza, ld. később.

3. megoldás. Használjuk újra az rref függvényt!

$R = \text{rref}(A)$

$R =$

$$\begin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & -3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array}$$

Ez azt jelenti, hogy a vektorrendszer lineárisan függő, sőt azt is megkaptuk, hogy $d = a + 3b - 3c$.

Feladat

- Keresünk két lineárisan független vektort a

$$v_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \end{pmatrix}, \quad v_2 = \begin{pmatrix} -3 \\ 3 \end{pmatrix}, \quad v_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \end{pmatrix}, \quad v_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 7 \end{pmatrix}$$

vektorrendszerben, és a másik két vektort írjuk fel ezek lineáris kombinációjaként.

Feladat

- Keresünk két lineárisan független vektort a

$$v_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \end{pmatrix}, \quad v_2 = \begin{pmatrix} -3 \\ 3 \end{pmatrix}, \quad v_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \end{pmatrix}, \quad v_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 7 \end{pmatrix}$$

vektorrendszerben, és a másik két vektort írjuk fel ezek lineáris kombinációjaként.

- Keresünk három lineárisan független vektort a

$$v_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ -2 \\ 4 \end{pmatrix}, \quad v_2 = \begin{pmatrix} -2 \\ 7 \\ -2 \end{pmatrix}, \quad v_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}, \quad v_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 7 \\ 3 \end{pmatrix}$$

vektorrendszerben, és a negyedik vektort írjuk fel ezek lineáris kombinációjaként.

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert Matlab-bal, ha

$$A = \begin{pmatrix} -2 & -1 & 4 \\ 2 & 3 & -1 \\ -4 & -10 & -5 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ -12 \end{pmatrix}$$

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert Matlab-bal, ha

$$A = \begin{pmatrix} -2 & -1 & 4 \\ 2 & 3 & -1 \\ -4 & -10 & -5 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ -12 \end{pmatrix}$$

Megoldás. Használjuk a Matlab backslash operátort!

```
>>A=[-2 -1 4; 2 3 -1; -4 -10 -5];
```

```
>>b=[3; 1; -12];
```

```
>>x=A\b
```

```
x=
```

```
3
```

```
-1
```

```
2
```

Ügyeljünk rá, hogy a b oszlopvektorként legyen megadva!

Ha az egyenletrendszer kibővített mátrixával meghívjuk az `rref` függvényt:

```
>>rref([A b])
```

```
ans=
```

```
1 0 0 3
0 1 0 -1
0 0 1 2
```

akkor láthatjuk, hogy a Gauss-Jordan elimináció eredményeként valóban így állítható elő a b vektor az A oszlopvektoraiból, amelyek lineárisan függetlenek, tehát a megoldás egyértelmű.

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert Matlab-bal, ha

$$A = \begin{pmatrix} -4 & -4 & 2 \\ -2 & -7 & 3 \\ 2 & 12 & -5 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -2 \\ 6 \\ -13 \end{pmatrix}$$

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert Matlab-bal, ha

$$A = \begin{pmatrix} -4 & -4 & 2 \\ -2 & -7 & 3 \\ 2 & 12 & -5 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -2 \\ 6 \\ -13 \end{pmatrix}$$

Megoldás. Próbálkozzunk ismét a backslash operátorral!

```
>>A=[-4 -4 2; -2 -7 3; 2 12 -5];
```

```
>>b=[-2; 6; -13];
```

```
>>x=A\b
```

```
Warning: Matrix is singular to working precision
```

```
x=
```

```
NaN
```

```
NaN
```

```
NaN
```

A Matlab arra figyelmeztetett, hogy a mátrix szinguláris (valóban, $\det(A) = 0$), és ezzel a módszerrel nem sikerült meghatározni x -et.

A Matlab arra figyelmeztetett, hogy a mátrix szinguláris (valóban, $\det(A) = 0$), és ezzel a módszerrel nem sikerült meghatározni x -et.

Próbálkozzunk az `rref` függvénnyel!

```
>>rref([A b])
```

```
ans=
```

```
1.0000    0 -0.1000    1.9000
      0    1.0000 -0.4000   -1.4000
      0      0      0      0
```

Azt látjuk, hogy a mátrix oszlopvektorai lineárisan függőek, de a b vektor benne van az oszlopvektorok által felfeszített térben. Tudjuk, hogy ilyenkor az egyenletrendszernek végtelen sok megoldása van, ezek közül egy:

$$x = \begin{pmatrix} 1.9 \\ -1.4 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Ha az egyenletrendszer összes megoldását szeretnénk tudni, akkor használjuk a `null` függvényt, amely előállítja a nulltér egy bázisát:

```
>>p=null(A, 'r')
```

```
p=
```

```
1/10
```

```
2/5
```

```
1
```

(az `'r'` opció hatására a vektor racionális alakban jelenik meg)

Ha az egyenletrendszer összes megoldását szeretnénk tudni, akkor használjuk a `null` függvényt, amely előállítja a nulltér egy bázisát:

```
>>p=null(A, 'r')
```

```
p=
```

```
1/10
```

```
2/5
```

```
1
```

(az `'r'` opció hatására a vektor racionális alakban jelenik meg)
Ezek szerint a lineáris egyenletrendszer általános megoldása:

$$\begin{pmatrix} 1.9 \\ -1.4 \\ 0 \end{pmatrix} + \lambda \begin{pmatrix} 1/10 \\ 2/5 \\ 1 \end{pmatrix}$$

ahol $\lambda \in \mathbb{R}$.

Feladat

Oldja meg Matlab-bal az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

- $$A = \begin{pmatrix} 2 & -3 & 1 & 1 \\ -1 & 3 & 4 & 7 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 0 \\ 5 \end{pmatrix}$$

- $$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ -3 & 4 \\ 5 & -1 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -5 \\ 24 \\ -23 \end{pmatrix}$$

- $$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 5 & 0 \\ -3 & 4 & -13 & 22 \\ 5 & -1 & 16 & -14 \\ 1 & 1 & 2 & 2 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 12 \\ 81 \\ -33 \\ 15 \end{pmatrix}$$

Hasznos: ha az x racionális elemű vektor koordinátáit nem tizedestört alakban akarjuk látni, akkor használhatjuk a `rats(x)` utasítást, vagy a kiiratás formátumát állítsuk át a `format rat` paranccsal

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \\ 1 & 3 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 4 \\ 6 \\ 9 \\ 12 \end{pmatrix}$$

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert, ahol

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \\ 1 & 3 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 4 \\ 6 \\ 9 \\ 12 \end{pmatrix}$$

Megoldás. A backslash operátorral azt kapjuk, hogy

```
>>x=A\b
```

```
x=
```

```
1.0000
```

```
2.7000
```

Könnyen látható, hogy ez **nem megoldása** az egyenletrendszernek.

Az rref függvénnyel:

```
>>rref([A b])
```

```
ans=
```

```
1 0 0
```

```
0 1 0
```

```
0 0 1
```

```
0 0 0
```

láthatjuk, hogy az alaplátrix rangja 2, a kibővített mátrixé 3, az egyenletrendszer **túlhatározott**.

Az rref függvénnyel:

```
>>rref([A b])
```

```
ans=
```

```
1 0 0
```

```
0 1 0
```

```
0 0 1
```

```
0 0 0
```

láthatjuk, hogy az alaplátrix rangja 2, a kibővített mátrixé 3, az egyenletrendszer **túlhatározott**.

Túlhatározott lineáris egyenletrendszerek esetén a backslash operátor egy olyan x vektort ad vissza, melyre az Ax és b vektorok eltérése euklideszi normában a legkisebb (azaz $\|Ax - b\|_2$ minimális).

Ilyenkor azt mondjuk, hogy x az egyenletrendszer legkisebb négyzetes értelemben vett megoldása.

Több jobboldali vektor

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ és $Ax = c$ egyenletrendszereket, ha

$$A = \begin{pmatrix} -2 & -1 & 4 \\ 2 & 3 & -1 \\ -4 & -10 & -5 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ -12 \end{pmatrix}, \quad c = \begin{pmatrix} 17 \\ 1 \\ -42 \end{pmatrix}$$

Több jobboldali vektor

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ és $Ax = c$ egyenletrendszereket, ha

$$A = \begin{pmatrix} -2 & -1 & 4 \\ 2 & 3 & -1 \\ -4 & -10 & -5 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ -12 \end{pmatrix}, \quad c = \begin{pmatrix} 17 \\ 1 \\ -42 \end{pmatrix}$$

Megoldás. Mivel a két rendszer mátrixa azonos, ezért megoldhatjuk őket egyszerre.

```
>>A=[-2 -1 4; 2 3 -1; -4 -10 -5];
```

```
>>b=[3; 1; -12]; c=[17; 1; -42];
```

```
>>x=A\[b c]
```

```
x=
```

```
 3  -2  
-1   3  
 2   4
```

Több jobboldali vektor

Nagyméretű mátrixok esetén a futási időt jelentősen befolyásolhatja, hogy az azonos jobboldallal adott rendszereket egyszerre, vagy külön-külön oldjuk meg:

```
>> A=rand(10000);  
>> b=ones(10000,1);  
>> c=zeros(10000,1);  
>> tic;x=A\[b,c];toc  
Elapsed time is 6.116513 seconds.  
>> tic;x=A\b; x2=A\c; toc  
Elapsed time is 11.571959 seconds.
```

(A fenti eredmény egy Intel Core i5-4590 processzorral, 7.7 GiB memóriával rendelkező gépen született).

Több jobboldali vektor

Ha több rendszert kell megoldanunk, ahol a mátrix azonos, a jobboldali vektorok különbözőek, de a jobboldali vektorok nem állnak egyszerre rendelkezésre, akkor a következő utasításokat használjuk:

Egyetlen egyszer, a rendszerek megoldása előtt adjuk ki az

```
>> [L,U]=lu(A);
```

utasítást.

Ahányszor egy újabb b jobboldali vektor rendelkezésünkre áll, adjuk ki az

```
>> x=U\ (L\b);
```

utasítást, amivel megkapjuk az adott jobboldali vektor esetén a rendszer megoldását.

Mátrix inverze Matlab-bal

Az `inv` függvénnyel számítható. Ha a mátrix nem négyzetes, vagy a determinánsa 0 (vagy 0-hoz közeli), akkor hibaüzenetet, illetve figyelmeztetést kapunk.

Nagyméretű mátrixok inverzének kiszámítása túl költséges lehet. Csak akkor számoljuk ki, ha ténylegesen szükségünk van az inverzre.

Pl. az $Ax = b$ négyzetes mátrixú lineáris egyenletrendszer megoldása $x = A^{-1}b$ módon kb háromszor annyi műveletbe kerül, mint az $x = A \setminus b$ megoldás.

Sajátérték, sajátvektor

Feladat

(1) *Határozza meg az alábbi mátrixok sajátértékeit, sajátvektorait!*

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 3 & 4 \\ 5 & 2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -2 & 3 \\ -4 & 5 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} -1 & -5 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 2 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 2 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -6 & 2 & -2 \\ 15 & 5 & 7 \\ 21 & 3 & 9 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 4 & 7 & -5 \\ -4 & 5 & 0 \\ 1 & 9 & -4 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} -1 & 3 & -1 \\ -3 & 5 & -1 \\ -3 & 3 & 1 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 4 & -5 & 7 \\ 1 & -4 & 9 \\ -4 & 0 & 5 \end{pmatrix}.$$

Feladat

(2) *Határozza meg az alábbi mátrixok sajátértékeit, sajátvektorait!*

$$\begin{pmatrix} 1 & -3 & 3 \\ -2 & -6 & 13 \\ -1 & -4 & 8 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 \\ 6 & -3 & 2 \\ 8 & -6 & 5 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{pmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 2 & -2 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & -1 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & -2 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 0 & 1 & -2 \\ -4 & 4 & 4 \\ -2 & 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Sajátérték, sajátvektor Matlab-bal

Példa

Határozzuk meg az

$$A = \begin{pmatrix} -6 & 2 & -2 \\ 15 & 5 & 7 \\ 21 & 3 & 9 \end{pmatrix}$$

mátrix sajátértékeit, sajátvektorait!

Sajátérték, sajátvektor Matlab-bal

Példa

Határozzuk meg az

$$A = \begin{pmatrix} -6 & 2 & -2 \\ 15 & 5 & 7 \\ 21 & 3 & 9 \end{pmatrix}$$

mátrix sajátértékeit, sajátvektorait!

Megoldás. Használjuk az eig függvényt!

`u=eig(A)`

egy u vektorral tér vissza, melynek elemei az A sajátértékei

`[V,U]=eig(A)`

Két mátrixszal tér vissza, az első mátrix oszlopvektorai az A sajátvektorai, a második mátrix diagonálisában lévő értékek az A sajátértékei (a sajátvektoroknak megfelelő sorrendben).

```
>> [V,U]=eig(A)
```

```
V=
```

```
-0.0000 -0.5345 -0.3651  
-0.7071  0.2673 -0.1826  
-0.7071  0.8018  0.9129
```

```
U=
```

```
12.0000         0         0  
         0 -4.0000         0  
         0         0 -0.0000
```

Tehát az A sajátértékei 12, -4 , 0, a megfelelő sajátvektorok a V oszlopvektorai.

Feladat

Határozza meg Matlab-bal az alábbi mátrixok sajátértékeit, sajátvektorait!

$$A = \begin{pmatrix} 4 & -2 & 0 & 0 \\ -1 & 4 & 2 & 0 \\ 0 & -2 & 4 & 1 \\ 0 & 0 & 2 & 4 \end{pmatrix}$$

$$B = \begin{pmatrix} 4 & 7 & -5 \\ -4 & 5 & 0 \\ 1 & 9 & -4 \end{pmatrix}$$